

BAJA

vegyes tartalmu hetiközlöny.

Megjelenik minden vasarnap.

Előfizetési árak:	
Egész évre	5 frt. — kr.
Fél évre	2 „ 50 „
Negyed évre	1 „ 30 „
Néptanítónak egész évre	4 „ — „
Egyes szám ára	10 „
Hirdetési díjak:	
Háromhásas petit sor	8 kr.
Nyitásban soronkint	15 „
Bélyeg minden beiktatásért	30 „

Szerkesztői Iroda,
hova a lap szellemi részét illető küldemények intézendők:
Főutca 337. sz.
Levelek csak bérmentesen fogadhatók
(i. Kéziratok nem adnak vissza).

Kiadóhivatal:
Az előfizetési pénzek és hirdetések a kiadóhivatalba — N a n a y L a j o s könyvnyomdája — küldendők be
(Bódog-tér, Scheibner-féle ház.)

Előfizetési felhívás

„BAJA“

című hetiközlönyre.

Előfizetési feltételek:

július—sept. negyedre . . . . . 1 frt 30 kr.
július—dec. 1/2 évre . . . . . 2 „ 50 „

Tisztelet előfizetőinket megrendeleteik melőbbi megújítására kérjük, nehogy a szétkülésben fenakadás történjék.

A szerkesztőség.

Dr. Hausser Mór úrnak

a törvényszék visszahelyezése ügyében mondott beszéde.

Nmgu miniszter ur!

Az önfentartási kötelesség által indítva, bátorodik Baja város közönsége, az illető választókerület országgyűlési képviselőivel és az érdekelte szomszéd községek előjárásáigalval küldött bizottság tisztelői Excellenciáná, hogy városunk és vidékének vitális érdekében Excellenciátudjól mély tisztelettel felkérjük, miszerint a felosztott bajai kir. törvényszéket, mely nálunk igazi, sőt mondhatjuk nélkülözhetlen szükségletet pótoló a törvényszékek számának és székhelyeinek végleges megállapítása alkalmával kegyesen visszahelyeztetni méltóztatásuk.

Igazságszolgáltatási, pénzügyi és nemzetgazdasági szempontokból merített indokainkat tüzetesen kifejtettük Exiádhöz intézett feliratunkban, melyet ezennel mély tisztelettel átnyújtani van szerencsénk.

A »Baja« tárcája.

ETELKÁHOZ.

Nem szolt az ajk . . . de nem is szólhatott,
Hisz megmondotta mindat már a szem —
A lélek tükröre — mit érz a szív,
A melyben lángol tiszta szerelem.

Benn! olvasható volt a fájdalom,
A gyótró kín, hogy tóld válnom kell;
A szemben látható a bánatot,
Mely keblemet mely gyászszal tölti el.

De felvilant benn! a reménységár,
Midőn tekintünk találkozt,
Mert szép szemed azt látszék mondani:
„Ha ismét visszatérsz, — isten hozott!”

Gy.

A hosszas alaku láda.

Poe Edgártól.

(Mutatvány szerzőnek „Csudálatos történetek” című, Hang Ferenc által fordított és kisebb sajtó által kikerülő műveiből.)

Néhány év előtt Charlestonból New-Yorkba utazandó lévén, Hordy kapitány „Independence” szép csomaghajóján egy szép szobácaikat béreltem. A hajónak kedvező időjárás esetében június 15-én kellett indulnia és én már tizenegyedikén födülzetem valék, hogy szobácaikamban egyetmást rendezek.

Az utazók névjegyzékéből csakhamar láttam, hogy azok, különösen a nőutazók szépszámauk s közülük többen ismerőseim, mint Wyatt Cornelius fiatal

De engedje meg Excellenciátudj, hogy néhány rövid megjegyzéssel esetelgő városunk helyzetét.

Baja városa a Duna mentében, nemcsak Bácsbodroghmegyéének, hanem számos postmegyei községnek is főpiacát és kereskedelmi gyupontját képezi, e város virágzó kereskedelme és terjedelmes gyáripara a köztudomás tények sorába tartozik, csak a gabnakivitel városunkban évenként 2 millió metermázsára rúg, három pénzintézetünk pézstári forgalma 13 millió forintot tesz ki.

Ily óriási pénz- és áruforgalom mellett városágos csapás reánk nézve, hogy forgalmi életünk sűrű érintkezéseiből naponként fejlődő és naponként megújuló jogviszonyainkra nézve nem találhatjuk helyben a bírói oltalmat, hanem azt a tőlünk 7 mértföldnyi távolságra eső és kivált az őszi és téli időszakon át az utak járhatlansága miatt hozzáférhetlen Szabadka városában kell keresnünk!

De a törvényszék hiánya káros visszahatással van egész közgazdasági életünkre, tudvaló dolog ugyanis, hogy az ipar- és kereskedelem életét elemelő váltóforgalom és az által közvetített kereskedelmi hitel képezi, már pedig a váltó-törvényszék hiánya miatt a kereskedelem ezen életere megbénul, mert jelentékeny mérvben csökkenést szenved a váltó-forgalom és ezzel maga a kereskedelmi hitel is alapjában megrendül.

Érzékeny veszteséget képez reánk nézve a csődbíróság elste is, mert a csődügyek nálunk jelentékeny értéket képviselnek, hogy csak egy esetről tegyek említést: a Pilaszanovits Lajos-féle csődvagyom 1,200,000 frtra rúg, és csak bajai kereskedők 600,000 frt erejéig vannak cselek-völeg érdekelve.

Ily élelnek kereskedelmi városban minő Baja, továbbá, a forgalmi élet köreseite is gyakran jelennek, gyakran előfordul ugyanis, hogy a fizetési képtelen adós egyik hitelözöje által végrehajtást vezetettve maga ellen, vagyonát ily módon teljesen kimerített, ilyenkor a többi helybeli hitelözök öbe rakott kézzel kénytelenek nézni, a

mint minden kielégítési alap elvonása által vételeisekre nézve kijátzatnak, mert a jogi lehetőség is meg van vonva tőlük, hogy sértett jogi érdekeikre nézve bármily uton és módon maguknak orvoslást szerezenek; míg ellenben, ha a város kebelébe csődbíróság; állana fenn, a csődeljárásnak nyomban, még a végrehajtás napján való megindítása által, mindegyik hitelöz, minden jogosult érdeke aránylagos kielégítéshe juthatna.

Ily jogi állapot, kegyelmes uram, nem lendítőleg hanem bontólóg, és meguntólóg hat iparunkra, kereskedelmünkre egész anyagi és az atóló feltételezett szellemi fejlődésünkre.

Mi jól tudjuk, kegyelmes uram, hogy az ország komoly pénzügyi helyzete a legszigorúbb takarékoszgot követeli az állami kormányzat és az azzal járó kiadások minden ágában, és hazafias kötelességünknek is ismerjük, helyi érdekeinket országos szempontoknak és a haza közjavanak alárendelni; de más részről még vagyunk győződve arról is, hogy a hol a törvényszék fenállásának szükségése a realis közgazdasági viszonyok követelményein, ugyszólván a tények logikáján alapul, ott is a magas kormány megvonhatja ugyan a törvényszéket, de a viszonyok természetével ellenkező ezen intézkedése által egyedül az igazságszolgáltatás érdekeit veszélyeztetné, a nélkül, hogy a kitűzött takarékoszági célt sileresen elérhetné.

Mert elvégre is Baja város és vidéke által szolgáló tártott nagyszámú perek halmazának bírói elintézésére munkaerőt mindenitől alkalmazni illetoző azt Szabadkán is jelentékeny mérvben szaporítani kell, a megtakarítás tehát legfeljebb az elnök és néhány kezelő személyzetbeli tisztviselőnek fizetésére redukálódik, e mérsékelt kiadási többlet pedig, melyben a külön bajai törvényszék fenntartása kerülne; dúsai fedezetének azon jelentékeny bértégy jövedelme szaporulat által, melyet a bajai kir. törvényszék közelsége — és a vidékre nézve könnyebb hozzáférhetőségénél fogva, okvetlenül eredményezne.

De a törvényszék hiánya mint már kifejténi

Oh, bizonyosan valami különös mályha, — mondám magamban, — valami kedvence tárgy, mely nem akar a hajóeregben elhelyezni, hogy folyvást szemel előtt tarthassa azt. Tudom már — egy festmény, vagy ilyesvalami — melyet bizonyosan Nicolino zsidótól vett.

E gondolat teljesen megnyugtatót s többé nem valék kíváncsi.

Wyatt testvéreit jól ismerém, mindkettő szeretetreméltó s okos leány volt. Mi nejét illeti, nem létette házastársul, azonban még sohasem láttam. Előtem gyakran beszélt róla és pedig mindig az ő saját-ságság elkesletésével. Az ő rajzolás szerint neje kiváló szépséggel, szokatlan humorral és az ismeretek és képességek egész kincsétával bírt. Alig vártam tehát a pillanatot, melyben az érdekes nővel megismerkedhettem.

Azon napon, melyen a hajón valék, Wyatt és társaira is vártak, miként a kapitány mondá; minek következtében egy órával tovább maradtam a födülzetem, mint szándékomban volt, remélvén, hogy a fiatal nő előtt bemutatgatom, azonban értesülék, hogy Wyatt asszony némi gyöngékedés miatt csak a következő nap jelenhet meg, midőn a hajó már a nyílt tengeren leend.

A következő reggel, midőn épen a gépezet felő indultam, a velem véletlenül találkozó Hardy kapitánytól hallám, hogy az „Independence” közbjötti körülményeköl fogja, egy vagy két napnál tovább marad a kikötőben, az indulás napjáról annak idejében értesítendek.

És különösnek tetszék, minthogy délről jó szél lengedezett; miután azonban a közbejött körülményeket minden tudakozódsaim dacára meg nem tudha-

volt szerencsém, apaszól fog hat anyagi jólétünkre és adóképességünkre, ugyanazért nemcsak igazságszolgáltatási, hanem pénzügyi és nemzetgazdasági tekintetek is egyaránt javallják a bajai királyi törvényszék visszaállítását.

Végre van szerencsém Excellentiád nagybecsű figyelmébe ajánlani azon körülményt, hogy a megyének törvényszékkel bíró városait tekintve, Baja azon egyetlen város, melynek lakossága tulajdonlag magyar, és hogy e megyének saját szerző ethnografiai viszonyainál fogva Baja városa lehet hívható a magyar állam igazságszolgáltatási és közigazgatási ténykedésének sulypontját képezni; annál sajnósabb tehát, hogy a törvényszék éppen ezen hazafias magyar városról lett megvonva, melynek ugyszólván *létérdelke* fűződik a törvényszék fenntartásához.

Kérelmünket Excellentiád igazságszeretetébe ajánljuk.

A visszaállítandó bajai törvényszék ügye.

zzz **B**aja város közönsége és vidékének nagyszámú küldöttsége, a bajai kir. törvényszék visszaállítására iránt, mult csütörtökön fogadtattott Budapestten Perczel igazságügy-miniszter önügyvitelósága által. A küldöttség Dr. Hauser M. érdemes polgármesterünk vezette, ki az alaposan kidolgozott emlékirat átnyújtása mellett, a bajai kir. törvényszék visszaállításának multhatlan szükségességét illetőleg gyönyörű kimertő beszédet tartott. Az igazságügy-miniszter úr ökegységessége a díszes küldöttséget a legnagyobb nyílással fogadta, igérvén hogy a neki átnyújtott emlékiratot kétszeres szorgalommal fogja tanulmányozni, s Baja város és vidékének kérelmét, a mennyiben az jögsznak és igazságosnak tünnek fel, az adandó körülményekhez képest tőle kitelhetőség támogatni, hangsúlyozván, hogy a kir. törvényszék visszaállítása legjobb esetben is, csak egy év múlva mehetne teljesedésbe. Az igazságügy-miniszter úr O excellenciájának reménykeltő szavai a küldöttség által a legelháts közönsélt fogadtatván, az igazságügy-miniszterünk palotából teljesen meggyodva, azon meggyodással távozott, hogy a bajai kir. törvényszék a legközelebbi jövőben tényné fog válni.

A küldöttség tagjai között láttuk ifjú báró Rudits József bacsalmási és Tóth Kálmán bajavárosi országgyűlési képviselőket is. Nagy örömnkre szolgál kijelenteni, hogy a küldöttségben városunknak minden intézete és egylete képviselve volt s hogy a környékheli közönségék derék előljárári, fellogva a szűgyen forgó kérdés nagy jelentőségét, ahoz a legnagyobb készséggel esztakoztak. Fogadják azért ószinte nyilvánvaló köszönetünket.

Tiszta Kálmán, miniszter elnök úr óxcelenciáját, a most folyamatban lévő országgyűlések

tám, nem maradt egyéb hátra, minthogy vendéglobba visszatérjek.

És esaknem egy hétig kellett az óhajivra várt értesítésre várakoznom; végre megjött. A hajó már tele volt utasokkal és minden azon lótasúfutásra mutatott, mely a közeli indulást szokta volt megelőzni.

Utánam, mintegy 10 pere múlva Wyatt is megérkezett óvével. Ott volt a két testvér, a fiatal nő és a művész — utóbbi szokásos rozsz s embergyűlöltő kedvvel. Ehez azonban már sokkal jobban hozzá volt szokva, hogysem különösen figyeltem volna rá. Ó be sem mutatott nekem, minő fogva testvére Mariannó egy föltté bájós és értelmes leány — teljesítte az udvariasság ezen kötelességét. Megis tévé néhány rövid szóval.

Wyatt észony, kinek ily rövid uton mutatattam be, sürin le volt fátalozva és midőn meghajtatást visszontza s a fátály hátárvetét, megvallo, hogy föltté nagyon ósólógzótam. Azonban bizonyosan méginkább ósólógzótam volna, ha a hosszas tapasztalás meg nem tanított volna, hogy barátom lelkesül leírásának fölttlen hitel nem volt tulajdonítandó, valahányszor csak egy nő szépsége és kellemerő beszélt. Valahányszor a szépségi kérdés jött szóvnygre, jól tudtam, mily könnyen emelkedék a tiszta ésszeszerűség régióiba.

Ha az igazságog meg kell vallanom, Wyatt aszszonyban oly személyt látok, ki épen nem tartozék a szebbek közé. Ha ugyan a szó szoros értelmében nemis volt csunya, mégis véleményem szerint közel volt hozzá. Különben föltté zieszteljesen volt ótözve és így pillanatra sem ketkedem, hogy inkább szelleme és kedőye által nyerte meg barátomnak szívét. Csak néhány szót mondott és Wyatt árral csakhamar a hajószórába lépett.

Most ismét egész kíváncsiságom visszatért. Szólja,

rendezése, hazánk fővárosától a mondott időben távol tartván, a küldöttség legnagyobb sajnálatára, nála nem tisztelegtet, azonban csakhamar magánérkezelteté alakulván át, határozattá emelte, hogy a fogadtatásnak előzetes kinyerése után, nála tisztelegni kötelességének fogja elismerni

Az üszög vagy rozsdá.

F. G.

Az aratás küszöbön áll, s seasonszerű lesz e súlyos csapásról szóbi, mely vetéseinkben oly nagy károkat szokott okozni; de nem csak most, hanem mindenkor korszerű hazánkatban a mezőgazdaszat egyes kérdéseiről ismeretkeresztől szóbi, mert honuk jölléte ugyszólván egyedül mezőgazdaszatán nyugszik, kereskedelme is legnagyobbészt a nyertestermekre szorítokzik.

A gabonában az üszög következő neimeit ismerjuk: buzaüzszög, zabüzszög, árpaüzszög, kukoricaüzszög. Legveszedelmesebb és legpusztítóbb a buzaüzszög. Ez a buza kalászatát és tönköltét lepi meg, eszlés alkalmával szétverődik és midőn az üszög pora a kalászokról lefejlik, még az ép szemeket is bemocsokolja. — A zabüzszög különbözik az árpaüzszögtől. A zabüzszög eleinte a zab magzatát lepi meg, később azonban a virág részeit is elborítja. A magzat felbörét igen hamar felmarja s csaknem egészen felemészti s így a hibók és magzatszervek egészen megsemmisülnek. — Az árpaüzszög és árparvirág részeit borítja le, a virág minden szerveit, eszeselevelét, virágleveleit és a kalászszálakat elsanyarítja, üszöggel borítja és felpuhasztja. A fris üszög kellemetlen szaga, feketés olajszerűe anyag. Az árpaüzszög még aratás előtt a mezőn elporlik. Minden üszögfaj a nedves és hideg évszakokban vizenys földeken és csak hanyagul tisztított vetőmagvak után fejlődik. — A kukoricaüzszög fekete, efrán és tarajosan képződött kinöves, mely gyakran a kukorica-körönök felét is elfogja. Ez is tulajdonképen a virágzás alkalmával fejlődik, de gyakran csak a csövek képződésekor vehető észre. A csövekre szállván le, mint valami elődi növény azokkal együtt növekedik és gyakran kétszer akkorává lesz, mint maga a cső. A szemek sorozata alatt üllöpedvén le, azok tejes nedvével táplálkózik.

A gabonaüzszög lényege és okairól nagyon elágózik a vélemények. Minden az üszögrol eddig felállított nézet megegyezik abban, hogy ez oly

személyzet nem volt, ez bizonyos. A külmólyhák felé néztem tehát, mígsem egy hosszas lenyófóbbi ládát pillantottam meg, mely targoncán hozottat be s amelyre egyedül vártak még csak. Mihelyt le láda a földetözre tétetett, azonnal indultunk s csakhamar a nyilt tengeren valánk.

Mint épen mondtam a kérdéses láda hosszas alak volt. Hosszá meglehetősen hat, szélessége harmadfél volt; pontosan meggyezvén ezt, azért fejezem ki ily határozottan. E láda-alak meglehetősen sajátos volt és alyig hogy mepillantam azt, azonnal biztam fölfedezési tehetségem ógyességében. Azt gondolám, hogy barátom külön mályhaja festményeket tartalmazand; mert tulajdonosom volt arról, hogy Nicolino műkereskedővel több hét óta gyakran érintkezett: — és most egy láda volt a hajón, mely alakjánál fogva más egyebet nem tartalmazhatott, mint például Leonardo „Utolsó vacsoráját.“ És e jeles festményből egy, ifjúb Kabini által Florencben készített másolat egy idő óta Nicolino kezét közt volt. Ezt tudván, azt hívám, hogy e pontra nézve tisztában vagyok.

(Folyt. köv.)

Rajz a pusztáról.

Fusztán voltam; nem Beck Károly aranysegélyű pusztáján, — mint Porzó mondja, — de még azon sem, melyet Porzó merez róptu phantasiája teremtett s ruházott földelésül óláh-cigányokkal s arany-gyájs juhokkal — ott a Tisza partján, hanem igazi pusztaság s pusztán, az alföld kőll közepén.

Rekkent forrásog volt, oly meleg, hogy, mint éleiben, humorában kölygyatán Bernáth Gaszink mondaná, a gúltra pörz épővált; s a vékmeleg nap után

betegség, melyet az üszögomba idéz elő.* Az üszögnek oka az anyavirágok nem teljes és tökéletes megtermékenyülésbe rejlik, midőn az aztán az inger következtében megfenesedik, azaz gyuladása megé at. Az üszög lényege a virág magzatának elváltozásában áll, mely ahelyett, hogy lisztartalmu maggá képződnek, csontnemű állományt fejlődik. Rendkívül nagyítás mellett láthatni, hogy azon anyag, mely különben mint liszt vagy keményítő a gyenge sejtiszözövelben megjelnek, most mint igen finom szem kifejeztelen marad, hogy tehát belőle a keményítő hiányzik. Ott, hol a gabonnag csirájának kellene lenni, a mag végén helyette csak válnak elastnyult bőrkészék találhatni. A szem száraesu hasonlag vizkóros felpuhadt és halvány. Ez esetben a mag szabályszerű kifejlődése azért nem történhetett meg, mivel a himpor legkisebb részeckéje sem volt képes a gabonaszem tojásába bejutni, hogy ezt azon láthatlan anyaggal felvegytven megtermékenyítse: legkisebb mezerőszem jutott be, mert a himpor sejtiszözövelei a gabona szálas bimbóihöz nem érthettek, hogy czukortartalmu folyadékaiakkal bennük valamely részeckéit vagy fölött megnevedvitesnek pedig e nedvnek a csiracsokkóba kellene bejutnia, hogy az e felelevenítő folyadékot felszívhasza.

A megtermékenyítés hiányos vagyis a gabona üszögös lesz, ha a gabona virágzásakor eső esik és ez egészen vagy csak részben is annyira lemosza a virág himporát, hogy az aztán nem juthat be tökéletesen a porhüvelybe s nem érinteti a bibét. Azért felette nagy fontosság, hogy gabonavirágzásakor eső ne essék. A sok kód is gátolja a termékenyülést. Ártalmas a szél is, kivált a keleti ha az oly száraz, hogy e miatt a bibén semmi cukor nem képződhetik; azért leginkább a szántóföld szélein található üszögös gabnát márt ott a szél legjobban éri. Utak mellett, hol a járó kelök a virágzó gabnáról leltik a himpor szintén üszög észlelhet. Igen sűrű gabona, könnyen dol meg, s így himporát földre szórván, nagyon ki van téve az üszög veszélyének. A hideg is ha a gabnát virágzókor lepi meg, üszögössé teszi azt, mert megakadályozza a bíéck cukorképződést és a virág portómlóit is gyors és szabályszerű kifejlődésökben gátolja.

* Ez talán a kukoricaüzszögrol áll, mely gabonaszertő elődi növény, de a többi gabnájokra nézve helyesebb a következő vélemény.

szürkület nélkül, hirtelen a legüstább, legkellemesebb nyári éj következett. Az azur égen, mint megannyi lámpás világított a ragogó csillagsereg; az éj ezírt királynője kacéran furdott egy kis tavacska zöld nedvben.

Erlőn-mezőn elhaltattak a természet hivatott dalnokai: a madarak, hogy erőt gyűjtessenek a holnapi előadásra, és helyettük halkán zimmögő bogarak vették át a szót, monoton concertet zengett a tavak brekegő művészeinek közreműködésével . . .

En gyűlölm a nappalt; igaz, hogy ezer meg ezer munkás kéz fáradozik az örök jónak megvalóztatásán, de ha látjuk, mi gyakran ül diadalt a humberg, gonosz hitszegés, eszlőség és kétszínűség, az egyeses lekűség, nyiltzavűség, erénytelen szorgalom és beszéltesség felett, — nem pirul-e bennünk az ónértég?

A természet is szégyenli gyermekeinek véték ózónét; jön az esthajnal, a menny elpirul, az ég pedig fekete palástot, a feledés fátályát vonja a bűnk fölé . . .

Könn andolgtam himes mezőn; az illatos lég, a esendes zephír, a gyönyörű harmonia mindenütt, soha nem érzett gyönyörrel tölté el keblemet; olyan hangulatban voltam, midőn az ember az egész világog szerető szívhez szorítái.

A tó tikórfsima vízbe tekintve, eszembe jutottak Himfy gyönyörű sorai:

A folyamba tekintetünk, És alettünk, és fölöttünk. És bennünk is a menny volt, Szívünkben szent víz lángolt.*

A víz partján egymáshoz két csoport telepedett le, munkájokkal félgyonyított kaszások és gyűjtőköl (épen szerakaszítás ideje volt), s mindgyök csapatnál

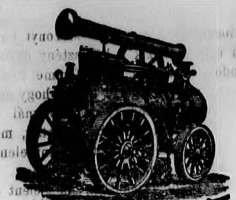
ROBEY ÉS TÁRSAI

mérnökök és gazd. gépgyármokok Lincolnból, Angliában.

Budapesten, üllői ut 1. szám,

ajánlják országszerte legjobbnak ismert tüzanyagot megtakarító gőzmozdonyait, fa- és vas-rámás cséplőgépeiket

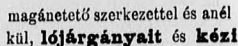
magánétező szerkezettel és anélkül, lőfőgárgyárait és kézi

gőzgepelt és földmúlhatlan szabadalmazott

cséplőt, kaszáló és arató gépeket, lőgereblyéket, szivattyukat, szeoskavágókat, répvágókat, rostákat, malmokat és

minden más a gazd. gépszakmába vágó eszközeit.

MINDENMÉJ AVÍTÁSOK

gyorsan és legelősebben eszközöztetnek. — Bővebb tudósítással és árjegyzékkel szívesen szolgálnak.

ROBEY és TÁRSAI,

Budapest, üllői ut 1. sz.

13-9

Szt.-Lorenz-forrás.

Ezen kitűnő stájor Lithium és Jodtriümot (szikonyihlág) tartalmazó vasas savanyúviz a bécsi és gráci egyetem

kiütetése. A cs. k. bécsi általános közokráh igazgatósa által e vállalatnak egy hivatalos elismerő okmány kézbesítették

amely szerint ez intézet minálazon tanári és források, kik ez ásványvizet osztályaikban s betegneknél alkalmazták, kivétel nélkül, mind kedvezően nyilatkoztak e forrás tulajdonságai és hatalmas használhatósága felől. A bécsi cs. k. vándori kórház is kiváló dicsőrelettel ismerje el a nevezett forrás kitűnő gyógyértékét, mely valódi specimium vízszegénység, hólyag- és vese-bajok ellen, valamint által gyomorlurüt és a nemi szervek hurutos bántalmainál.

Leitersdorf tanár és Dr. Stahl, Schwarzenberg hercegné háziórosa, szintén igen kedvezően nyilatkoztak. Mindezen bizonyítványok és nyilatkozatok, egy mint számos köszönő- és elismerő levelek a vállalat igazgatóságánál mindenkinék megtekintés végett rendelkezésre állnak.

Fen'scher-forrás.

E forrás, a Selters-vízhez való nagy hasonlóságánál fogva osztrák Selters-nek is neveze, igen kellemes üdítő-ital. A gráci egyetem tanára Peters a forrásról mondta, hogy ennek rendszer használata által a betegségeknek egész serege távol tartatik. E forrás kitűnő erősebb mint a német Selters és a francia hátása is erősebb. Mindezen, a legelső tekintélyektől eredő, bizonyítványoktól eltekintve, a víznek jó íze és nyá-jai-ek legáltalóbb bizonyítka ezek rendkívüli nagy fogyasztása, valamint ezek rendkívüli keltsége a közönség előtt.

Németi hamisítók hűdélit s megkárdalyozása végett az alól-ott forrás igazgatóság ezennel kijelenti, hogy csak azon víz valódiságról áll jót, mely az által megnevezett forrásokban, vagy pedig ezek áltl közzétett vizszeladókánál árnatik. Egyszerűsinnél követők a tisztelt vevők a forr-ásvizek sevesse vagy megrendelés-alkalmával ezek nemének pontos megjelölésére figyelni, nehogy a használat czejja elhibázva legyen.

Á szt.-lorenzi forrás-vállalat.

Kizárólagos raktár Magyarhonban:

Radocsay és Bányay-nál Budapesten és Wiener József fiaí-nál Pozsonyban.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ-FORRÁS

Balló fővárosi vegyész és Bernáth J. tanárok vegyelemzéseí egybehangzó eredményei szerint valamennyi budai, valamint bel- s külföldi keserűvizek között a legtöbb szilárd alkatrészt tartalmazza és pedig a gyógyhatás elérésére nézve eddig még el nem ért mennyiségebs s ily kedvező összetételi arányban,

leghatásosabb keserűvíz

ajánló elismerésre talált. Forrás nyomtatványokkal s orvosi bizonyítványokkal ingyen szolgáunk. — Ezen víz kapható minden gyógytárban és fűszerkereskedésben s

a forrásigazgatóságánál Budapestén.

Főraktár:

HERZFELD HENRIK úrnál **BAJÁN.**

Lovak árverése.

A magy. kir. méntelep bajai osztálya által szerdán, azaz **julushó 11-én d. e. 8 órakor Baján a városház téren 2 barna mén, melyek közül egyik angol félvér, másik normandi, előhaladt kor miatt nyilvános árverésen el fog adatni, mihez venni szándékozók tisztelettel meghivatnak.**

A magy. kir. méntelep

bajai osztályának parancsnokságától.

Nyomatott Nány Lajos könyvnyomdájában Baján.

STEINER SAMU,

NAP- és ESERNYŐ-KÉSZÍTŐ

Bján, főute, Mészáros-féle ház b.

Van szerencsém a t. c. közönségnek tudomására adni, hogy a tavaszi és nyári évadra legújabb divatu

NAP- és ESERNYŐK

raktáron nagy választékban kaphatók, felemlítvén azt is, hogy dacára annak, hogy a nyers selyem ára túlságosan emelkedett, én mégis nagyban vásárlás által azon kellemes helyzetben vagyok, a legújabb és legdivatosabb párizsi ernyőket a régi, olcsó árón tovább is adhatni.

Elvállalok mindenmő e szakba vágó megrendeléseket javítást és divatosítást, a legutányosabb áron.

Legújabb

SZOFTA - NAPERNYŐK

à la Constantinapoly.

Nagy választéku mintáit hímzésere való befolyomás a bel- és külföld legelőkelőbb gysárból.

Elfogad és követi egész kiházásitáshoz szükséges hímzéseket a legdiszebb és legutányosabb elkészítésre.

A leginóább hímző pamut mindenmő vastagságban.

Nagy raktárt tart továbbá mindenmő hölgyipere cikkeiben.

Egyedüli árusítója a hímves ukovári dr. Spitzer féle arc tisztító kenőcsnek, és bőrszépítő szappannak valamint a Calderoni féle rizspornak.

Dő választékban kapható a leginóább szappan mindenmő faja, nagyban és kicsinyben.

Kitűnő haj kenőcs és olaj, nagy választékban.

Mindenmő hajfonatok valódi emberhajból meglepően jutyányos áron.

Megrendelések bármily színre és hoszuságra három nap alatt elintéztetnek.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöztetnek.